

Firar 30 år med att spetsa kompetensen

Allt högre hygienkrav, arbetslivskriminalitet och prispress utmanar städbranschen. Bättre delningskultur, utbildning och standardiserade städprocesser kan vara vägar till att vända utvecklingen, menar Borago.

PERNILLA HANSSON

pernilla.hansson@nordiskemedier.se

MARS FIRADE Borago 30 år i städbranschens tjänst och i samma veva slogs tre bolag ihop till ett för att, enligt aktören, effektivisera verksamheten. Borago erbjuder städutbildningar och arbetar även med att stödja kommuner, regioner och företag med utredningar, upphandlingar och uppföljning. Här ryms enkätverktyget Städbarometer och i juni lanseras Städkvalitet, ett digitalt stöd för kvalitetskontroller.

Nytt inom utbildning är att Region Jönköpings 300 medarbetare nyligen gått en utbildning i vårdhygien om 19 lektioner, framtagna av regionen och Borago, för att säkerställa grundläggande kompetens för städare som arbetar i vårdmiljöer.

– Med höga krav på kvalitet och hygien inom vård och omsorg är behovet av en standardiserad grundutbildning inom lokalvård tydligt, säger Karl Henriksson, vd för Borago.

Utbildningen är ett bra exempel på det som Karl Henriksson menar behövs i dag för att utveckla inom olika typer av lokalvård och bygger på en kombination av video, text och interaktiva övningar. Det handlar om mer digital utbildning men som kompletteras med handledning och klassrumsundervisning som sedan avslutas med test för att utveckla spetskompetens på specialområden.

SAMTIDIGT SOM INTRESSET ökar för specialiserade utbildningar lever alltså intresset för städutbildningar som PRYL och Insta 800. Detta när en högre andel i branschen än tidigare är födda utanför Norden, menar Karl Henriksson.

Borago har verksamhet i hela Sverige och säljer även städutbildningar i Finland och Norge. Karl Henriksson ser likheter men också skillnader på de

olika marknaderna. Gemensam nämnare är dock behovet att utbilda fler och betydligt snabbare än tidigare.

– En stor förändring för oss de senaste åren, egentligen sedan 2016, har handlat om ökad efterfrågan på digitala och framför allt verksamhetsnära utbildningar. Ett skifte som skett successivt och behovet är ganska konstant.

SKIFTANDE BEHOV SPEGLAS också av de geografiska skillnaderna i städbranschen. Många kommuner och regioner har fortfarande stora egna organisationer men lika många är de som, ofta av ekonomiska skäl, valt att outsourca lokalvård. Pendeln har svängt fram och tillbaka genom åren, menar Karl Henriksson.

– Allt sedan gemensamma riktlinjer inom kommuner och regioner försvann i mitten på 1990-talet, och mycket beställarkompetens med det beslutet, så har det varit fria kriget. Beställare har inte längre någon central punkt och alla gör på olika vis i upphandling och i utbildning.

Botemedlet skulle kunna vara mer samarbete och att lära av varandra och använda goda exempel och standardiserade städprocesser.

– Många har byggt karriär på att vara bäst men större öppenhet och mer faktabaserad upphandling gagnar i slutändan alla. Branschen behöver bli mer sund, attraktiv och seriösa aktörer ska premieras, säger Karl Henriksson.

Han säger att under de dryga trettio år han verkat i branschen stött på få företag, egentligen bara ett, som är riktigt vasst på standardiserad lokalvård och där alla i bolaget städar på exakt samma vis.

Detta till trots tycker han att branschen kommit

**Karl Henriksson, vd,
Borago.**

Foto: Borago

Digitala verktyg och data behövs för att analysera vad som görs.

långt sedan 1990-talets vatten- och polishönderstādade linoleumgolv, som raskt byttes ut mot plastgolv. Men det saknas inte utmaningar.

HAN SÄGER ATT den som förstår utbildningens kraft kan använda den som en konkurrensfördel och ligga steget före med faktabaserade beslut. Förutom att utbilda rätt och använda standardiserade metoder är det allt viktigare att ta till vara och analysera befintlig data i dag, säger Karl Henriksson.

Det finns mycket att göra för stādchefer och arbetsledare med stödande rutiner och tydligt upp-mätta stādtytor, menar han.

- Digitala verktyg och data behövs för att analysera vad som görs. En sund stādorganisation har kanske en avverkningsgrad på 200 - 240 kvadratmeter per timme på en förskola. Då fungerar det inte om det skiljer 100 procent mellan de som utför lokalvården utan det kanske som högst kan skilja 30 procent, menar Karl Henriksson.

Om en organisation ska börja utvecklingsresan mot en mer professionell stādresa så måste det finnas tydliga yrkesroller och planering, säger han.

- Vi tror på och arbetar med att höja kompetensen hos lokalvårdare, arbetsledare, chefer och beställare. Kompetens och samspel är viktigt för att utveckla en professionell stādbransch.

Ett bra motto är att tänka att en lokalvårdare aldrig blir färdig utan behöver påminnas om att inte använda för höga skaft, använda fel kemikalier eller att överdosera i kombination med för blöta moppar.

Många små och praktiska saker kan ge snabba aha-upplevelser även för den som har många år inom yrket i ryggen, menar Karl Henriksson.

- Ofta kan utbildning fungera som en bra bekräftelse att en stādare gör rätt och som planerat men det handlar också om att ändra beteenden. Det är viktigt att se utbildning som en del i verksamhetsutvecklingen. Vi vill gärna tro att den erfarenheten och expertkunskapen vi byggt upp över tid kombinerat med engagemanget och viljan vi har för att förändra och stärka branschen betyder mycket.

MED DIGITALISERING OCH robotar kommer också behovet att ha en bra och utarbetad logistik. Karl Henriksson ser förkärlek i branschen att köpa maskiner som sedan inte används så mycket.

- Ett av våra utvecklingsområden är att hjälpa kunden och bygga in en trygghet i att använda maskinerna. Det är mycket vunnit att överbrygga eventuell tekniskrädsla då det underlättar stādning mellan maskinanvändning och resulterar i mindre slitage och behov av golvvård.

Någon gyllene lösning finns nog inte men med rätt utbildning, uppföljnings- och utvärderingsmodeller med efterföljande analys av befintlig data kan du komma långt, menar Karl Henriksson.

- Viktigt att komma ihåg är att det är ett konstant arbete och att inget är färdigt. Bra lokalvård handlar inte bara om att stāda utan att skapa tydliga organisationer, rutiner och professionella stādmetoder.

Region Jönköpings 300 medarbetare har nyss genomgått en utbildning i vårdhygien, framtagen av regionen och Borago, för att säkerställa grundläggande kompetens för stādare som arbetar i vårdmiljöer som sjukhus, vårdcentraler och särskilda boenden.

Foto: Okidoki kommunikation

CLEANHOUSE

ISO 9001 CERTIFIED
ISO 14001 CERTIFIED
ISO 45001 CERTIFIED

Leveranser utan stopp

Stād- & kombimaskiner för alla miljöer

Kontakta oss för en offert eller demonstration
08-280 830 eller info@cleanhousestore.se

www.cleanhousestore.se

rätt produkter ✓ till rätt plats ✓ i rätt tid och ✓ till rätt pris ✓